

sagn fra Regjeringen om, at den vil være tilfunds at revidere den kun altfor vel bekendte nys udstedte flæsvigste Forsatning i fristudet Retning.

Jeg veed meget vel, at det er ingen let Sag for Regjeringen at erklære sig over de tre af mig omtalte Gjenstande og erklære sig paa en saadan Maade, at det kunde være for os til nogenlunde Betryggelse. Men paa den anden Side har jeg seet imødekommende Skridt fra dette Ministerium, baade findrige, kloge og smukt anlagte, som jeg særdeles har skønnet paa, og jeg har ikke opgivet Haabet om, at Ministeriet nok kunde finde en Udvei til at berolige dem, som søle sig beklemte over Tingenes fremtidige Udvikling og derfor staae tvivlende, om de skulle stemme Ja eller Nei. Jeg taler ikke alene i mit eget Navn, men i ikke faas Navn, naar jeg siger, at vi ansaae det for en stor Ulykke, om vi skulde komme til at stemme imod Regjeringen. Jeg lægger derfor den høitagtede Regjering det indstændigt paa Hjerte, at den gjør, hvad den kan, til vor Beroligelse, at det ikke skal blive os for suurt og tungt, ja maaskee for Mangen end ogsaa umuligt at gaae med den.

Schjern: Jeg skal forbeholde mig senere, naar jeg maatte ønske det, at yttre mig over Sagen i dens Almindelighed. Jeg har nu kun reist mig for at bede Ministeriet om at yttre sig om et Par aldeles enkelte Punkter. Samtidigt med Udfastet til den paatænkte Fællesforsatning have vi faaet meddeelt et kongeligt Rescript af 29de August, hvori det udtryffeligt hedder, „at Grundlovsbestemmelsens 1ste § opretholder Grundloven af 5te Juni 1849 og dermed Kongerigets Rigsdags grundlovmæssige Betydning og Rettigheder for alle de Anliggender, som overeensstemmende med Grundlovsbestemmelsen forblive under Kongerigets Rigsdags Omraade.“ Disse Ord stemme med nogle Ord i den kongelige Kundgjørelse af 28de Januar 1852, nemlig med disse, „at der med Ordningen af vort Monarchies Anliggender skal under Vibehold og videre Udvikling af de Indretninger, som enten omfatte alle Sammes Dele eller som ere grundlagte for enkelte af disse, skrides frem i

den Mand at opretholde og forbedre de rettlig bestaaende Forhold.“ De stemme ogsaa aldeles med Sagens Natur; thi det Spørgsmaal, som nu er paa Bane, er jo dette, hvorvidt den danske Grundlov skal rømme en Deel af sit Omraade, hvorimod Retsforholdet skal blive aldeles saaledes, som det tidligere var, paa det Omraade, der bliver tilbage. Det stemmer ogsaa med vor hele Udvikling; thi Forholdet har jo altid, indtil denne Dag, statsrettigen i Danmark været dette, at der kun i Danmark, ligesom i Norge eller Sverrig, kjendtes to berettigede Statsmagter, Kongen og Folket. Folket gav i 1660 Kongen Statsmagten og Kongen gav i 1848 Folket en stor Andeel i Magten, uden at dette i mindste Maade var aphaengigt af noget Tredie, noget Fremmed. Man har kun kjendt disse to Magter. Nu rømmes visse Anliggender, for hvilke en anden Ordning bestemmes, men det, der lades tilbage, bliver, med samme Retsfylde som hidtil, forbeholdt Kongen og Folket, eller med andre Ord Kongen og Kongerigets Rigsdag i Forening. Skjøndt dette jo vistnok nu staaer saaledes aldeles klart, ønskede jeg dog, at det her ogsaa udtryffeligt blev stadfastet ved et Ja fra Ministeriet, hvilket jeg ikke kan betvivle vil blive meddeelt, saa at det navnlig derved udtryffeligen anerkjendes, at i Overensstemmelse med Grundlovsbestemmelsen forbliver for det Kongerigets Rigsdag forbeholdte Omraade ogsaa for Fremtiden den samme fulde Statsmagt, den samme udelukkende Ret hos de tvende Magtens og Rettens Dele, nemlig: Kongen og Rigsdagen i Forening, saa at det udtryffeligt bekræftes, at man navnlig ikke ved nogen Forpligtelse uadtil nogenstunde kan forstyrre dette Forhold, udtryffeligt anerkjendes, at man ikke kunde forrykke dette Retsforhold ved til Exempel at gaae ind under et fremmed Forbund som det tydske, uden at begge de nævnte Statsmagter, i Overensstemmelse med den indskrænkede Grundlov, først derom vare blevne enige som et særligt Anliggende. Spørgsmaalet er jo saa simpelt og klart, at jeg ikke veed, om det ærede Ministerium maaskee strax med et Ord vil bekræfte det.

Jeg skal i Forbindelse hermed rette et andet